

spørgsmål om, hvorvidt der i kraft af forsøgsordningen sker indtrængen på det ordinære arbejdsmarked, kan forelægges nævnet.

Kriminalforsorgen har endvidere været i forbindelse med en række myndigheder, organisationer, institutioner og foreninger i København med henblik på at tilvejebringe et tilstrækkeligt antal arbejdssteder. Man har især koncentreret sig om almennyttige foreninger, institutioner og centre for ældre og for handicappede, fritids- og ungdomsklubber, ungdomscentre, medborgerhuse, museer, biblioteker, miljøområdet og kirkelige organisationer m.v. Personalet på de berørte arbejdssteder har været inddraget i drøftelserne, enten gennem personalemøder eller gennem repræsentanter for de faglige organisationer. Under forhandlingerne har der fra et væsentligt antal arbejdssteder været givet udtryk for en positiv forhåndsindstilling over for at deltage i forsøgsordningen. Der foregår stadig forhandlinger, men endelige tilsagn kan ikke tilvejebringes, før der er opnået klarhed om forsøgets iværksættelse. På grundlag af de foreløbige tilkendegivelser under de førte drøftelser er det imidlertid kriminalforsorgens opfattelse, at der vil være et tilstrækkeligt antal arbejdssteder til rådighed, til at forsøgsordningen kan iværksættes.

Antallet af domme til samfundstjeneste skønnes i løbet af en 1-årig periode ikke at ville overstige ca. 200 i København.

6. Spørgsmålet om en forsøgsordning i *Nordjylland* har været drøftet i arbejdsmarkedsnævnet for Nordjyllands amt. Nævnet forventes at ville tage stilling til, om man vil medvirke til en forsøgsordning af den begrænsede karakter, som der er lagt op til, i løbet af april måned. Mulighederne for en forsøgsordning i dette område er endvidere drøftet med de lokale politimestre, statsadvokaten, dommerne og vestre landsrets præsident, som alle har erklæret sig indforstået i at deltage i en forsøgsordning.

Det påregnes, at det fornødne antal arbejdssteder vil kunne tilvejebringes i løbet af nogle måneder, således at en forsøgsordning i Nordjyllands amt vil kunne iværksættes kort tid efter iværksættelsen i København. Antallet af domme til samfundstjeneste skønnes i løbet af en 1-årig forsøgsperiode ikke at ville overstige ca. 100 i Nordjyllands amt.

7. Hovedsigtet med forsøgsordningen er at tilvejebringe erfaringer, der kan belyse samfundstjenestens praktiske virkemåde og brugbarhed under danske forhold, herunder spørgsmålet om muligheden for at finde egnede arbejdssteder og om, hvor-

vidt de lovovertrædere, der idømmes samfundstjeneste, vil være i stand til at opfylde den idømte arbejdsforpligtelse. I forbindelse med forsøgsordningen vil der derfor blive gennemført løbende, systematiske undersøgelser af arbejdsforløbet, arbejdsstederne, kontrolordningen, klientellet m.v. Tilrettelæggelsen af disse undersøgelser vil ske i samarbejde med justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsgruppe, der omfatter repræsentanter for den kriminologiske forskning.

Straffelovrådet har den 12. oktober 1981 afgivet en udtalelse over den forskningsmæssige opfølgning af forsøgsordningen. I udtalelsen, der er optrykt som bilag 2, fremhæves undersøgelser af den ovennævnte karakter som den vigtigste forskningsmæssige opgave i forbindelse med forsøgsordningen.

Derudover peger straffelovrådet på vigtigheden af, at der gennemføres en undersøgelse af anvendelsesområdet for samfundstjeneste, således at det kan vurderes, i hvilket omfang samfundstjeneste i praksis er trådt i stedet for ubetinget frihedsstraf. I overensstemmelse med rådets udtalelse vil justitsministeriet nedsætte en arbejdsgruppe til at foretage en løbende undersøgelse af dette spørgsmål på grundlag af en gennemgang af de enkelte domme til samfundstjeneste. Arbejdsgruppen vil bl.a. bestå af en landsdommer, en byretsdommer, en anklager, en forsvarer og en forsker.

Det er samtidig hensigten at bede den nævnte arbejdsgruppe om såvel mere generelt som i konkrete sager at rådgive kriminalforsorgen med hensyn til reaktionen over for tilsidesættelser af arbejdsforpligtelsen, herunder spørgsmålet om, hvornår vilkårsovertrædelser bør indbringes for retten med henblik på, at der træffes afgørelse efter straffelovens § 60.

Straffelovrådets udtalelse indeholder endvidere en vurdering af spørgsmålet om en eventuel undersøgelse af recidivet hos de lovovertrædere, der under forsøgsordningen idømmes samfundstjeneste, sammenholdt med det recidiv, der måtte forventes, såfremt der var blevet idømt en anden sanktion. Straffelovrådet giver bl.a. udtryk for, at der i Danmark er behov for store recidivundersøgelser, men at det forekommer tvivlsomt, om der er tilstrækkeligt grundlag for at iværksætte en omfattende undersøgelse på et tidspunkt, hvor den sanktionsform, der placeres i centrum af interessefeltet, endnu kun kendes som en forsøgsordning.

Overvejelserne vedrørende gennemførelse af en recidivundersøgelse og tilvejebringelsen af de nødvendige økonomiske midler hertil er endnu ikke afsluttede, men vil blive fortsat bl.a. i samarbejde